

362
Z-60

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

ԱՆԳԼԻԱՅԻ ՀԱՅԱՍՏԻ ՕՐԻՈՐԴԻ ՄԸ
40 ՏԱՐՈՒԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ

(ՑՈՐԵԼԻՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԵՍԵՆ ՔԱՂՈՒԱԾ)

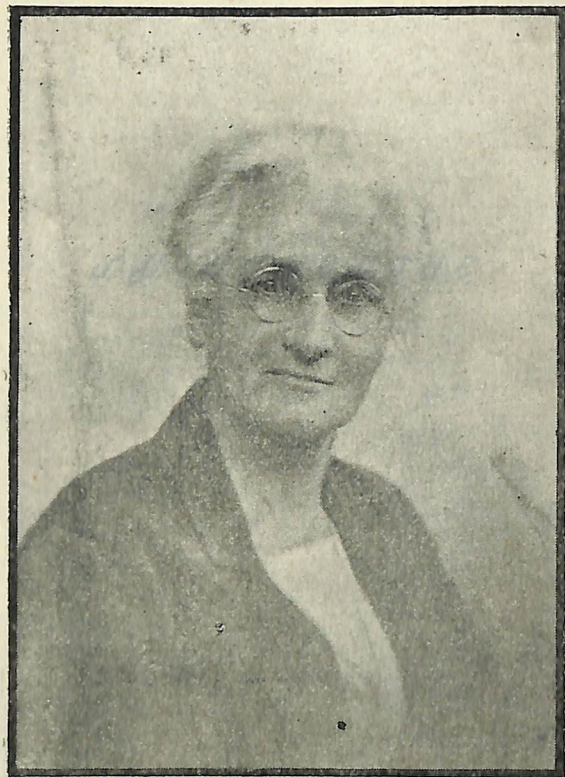
362

Z-60

ՅՊԳՐ. ՇՆՈՐՀՕԹԵԱՆ

1 MAR 2010

370544000

ՄԱՅՐ ՖԻԺԻՍՅԱՆ

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

ԱՆԳԼԻԱՑԻ ՀԱՅԱՍՏԻ ՕՐԻՈՐԴԻ ՄԸ

40 ՏԱՐՈՒԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ

(ՅՈՐԴԱՆԻՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲԱՆԴԱՊԱՅԻՆ)

«Մաքուր ու անարատ կրօնասիրութիւնը այս Է. որքեւրուն ու որքեւրիկներուն տես երբայ իրենց ներշնչեալ ասեմը, եւ ինք իր անձը անարատ պահել աշխարհին:»
Յակ. Ա. 27

Մէլիքի Հայ Եւթ. համայնքէն բաղմաթիւ հիւրեր հաւաքուած էին 22 Յունիս 1938, Զորքը- շարթի իրիկունը, Եւթէֆիէի Աւետ. եկեղեցին, ի պատիւ և ի գնահատում Միս Մ. Վ. Ֆրիլը- սընի, Անգլիացի հայաստէր օրիորդի մը հայոց մէջ քառասուն տարուան ծառայութեան առթիւ:

Օրուան նախագահը, Վեր. Ե. Հատիւեան, հանդէսը բացաւ ըսելով, «Այս իրիկուն մենք հոս հաւաքուած ենք ոչ թէ անձ մը գովաբանելու, այլ

Լէյտի Լի Էնաբըրըն, Իրլանտայի Տըպլին քաղաքէն, առաջին օրէն խոստացեր էր հինգ տասրի 50 որբերու բոլոր ծախքերը հոգալ, և այնպէս ալ ըրաւ, ո՛չ թէ մինակ հինգ տարի, այլ մինչև իր մահուան օրը: Իրմէ ետքը իր աղջիկը այս գործին ետեւը կանգնեցաւ: Յետոյ 1909ի Կլիփկիոյ ջարդերէն ետք «Ֆրէնտզ Ալ Արմենիա»ն ևս խոստացաւ 33 որբեր հոգալ: Յետագային այս թիւը 70ի բարձրացուցին:

Օրհնեալ և Աստուծոյ հաճելի գործ մըն է աս որ ամբողջ 40 տարիներ շարունակուեցաւ...: Տէրը Խնքը, երկար օրերով վարձատրէ այս բարի գործին բոլոր սատարիչները և խնամակալները, քանզի այս ոչ թէ մեծ ընկերութեան մը, այլ հոս ու հոն այլ և այլ ծանօթ և անծանօթ քրիստոնեայ հաւատացեալներուն աղօթքներով և զոհողութիւններով կարելի եղած է, մինչև այսօր առանց ուէ մէկէ մը զրամական օգնութիւն հայցելու:

Այս հանգէսին նպատակը վերջիշինք. Ծառայութիւն մը գնահատել և փառքն ու պատիւը Աստուծոյ տալ: Ասոր համար էր որ համեստ թուով բարեկամներ հրաւիրուած էին, և ամէն կերպ արտաքին ցոյցեր մէկդի դրուած: Միայն թէ բանախօսութեանց միջեւ երգեր երգուեցան Շիմլանի Որբանոցին հին և նոր անդամներէն բաղկա-

ցած խումբի մը և Էչրէֆիէյի Հայ Աւետ. եկեղեցւոյն երգչախումբին կողմէ:

Ուստի մեր նպատակը աչքի առջև ունենալով բանախօսներուն ըսածները կարճ կերպով կ'ուզեմ ամփոփել, որպէսզի մեր անձնուրաց Յորեկեարին նկարը լման ցուցնել կարողանամ:

Երկրորդ բանախօսը, Վեր. Կէօբէօզեան, Աւետարանէն քաղուած ևւ գրութեան սկիզբը դըրուած համարը ընարան առնելով խօսեցաւ ճշմարիտ կրօնասիրութեան մասին: «Քրիստոնէութիւնը», ըսաւ, «իր տեսանելի և անտեսանելի մասերը ունի: Ներքին մասը կը կազմէ հաւատքի և ազօթքի թաքուն, միատիքական կեանք մը, իսկ արտաքինը մեր ծառայութիւններով և բարի գործերով կը յայտնուի: Յանձին Միս Ֆրիբըրընի ճշմարիտ կրօնասիրութեան այս երկու փուլերը միացած են»:

Երրորդ խօսողն էր Մր. Ֆաքս, ամէնուն ծառօթ Անդլիացի հայասէրը: Անիկա մեզի յիշել առաւ հին մարգարէներուն մէկ խօսքը.

«Զօրութեամբ չե եւ ուժով չե, հապա իմ հոգիովս, կ'ըսէ Զօրաց Տէր:»/ Զագ. Գ. 6:

«Միս Ֆրիբըրընի կեանքին մեծ գաղտնիքը այս էր որ նա ճշմարիտ հաւատացեալ մը ըլլալով

աղօթքի անտեսանելի զօրութիւնը փորձած էր և կրկին ու կրկին անոր հրաշքները տեսած :

«Ան իր ծրագիրները վերէն կ'ստանար և անոնց համաձայն կը գործէր, ու կը յաջողէր: Ո՛չ, եղբայրներ, հապճեպով կատարուած աղօթքներով չատ հեռու չենք կրնար երթալ: Սուրբ կեանքեր ապրիլ վարժուելու համար պէտք է ժամանակ տանք:

«Յաճախ աղօթքի մէջ Աստուծոյ չատ բաներ կը խօսինք, բայց չենք սպասեր որ ան ալ մեզի խօսի: Պէտք է ամէն բանէ առաջ դնենք աղօթքը և Աստուծոյ ձայնին մօտիկ ընելը: Մայր Յորիւրբսնի մէջ թերութիւնները իրն էին իսկ յաղթանակները Աստուծոյ: Վստահ եմ որ Միս Յորիւրբսն եւս այսպէս կը մտածէ ինք իր վրայ: Ուրեմն գոհունակութիւն Աստուծոյ իր ըրած զործերուն համար:»

Վերջին խօսողն էր Պէլրութի Աստուածաբանական ձեմարանի Տեսուչը, Փրոֆ. Լ. Լեւոնեան, որ Մայր Յորիւրբսնի Այնթապի հին բարեկամներէն ըլլալով զայն մօտէն կը ճանչնար. ուստի այսպէս ամփոփեց անոր կեանքին սկզբունքները.

1. «Զի կրնար ըլլալ» խօսքը կարծես թէ իր բառեզրքին մէջ չէր գտնուեր: Անիկա դժուարութիւններու դէմ մաքսողիչ կ'ախորժէր: Այնթապ-

ցիներ լաւ կը յիշեն թէ ի՜նչպէս նա իր որբանոցը «Մարտին Թէփէ» ըսուած հեռաւոր ու չոր բլուրի մը վրայ հիմնեց—նախկին նեղ սրահները լայնացուց, նոյն իսկ հոն հոր մը փոքրեց և անկէ ջուր կ'ելլէր հողմաչարժ մեքենայով մը: Այնթապի սաստիկ ձմեռները գիտէք... Միս Յորիւրբսն ձմեռան եղանակն իսկ իր զաւակները հետը առած կանոնաւորապէս քաղաքիս եկեղեցիները կ'իջնէր պաշտամունքի համար:

«Աստիք մի քանի օրինակներ են միայն մեզ յիշեցնելու համար անոր անխոնջ աշխատանքները:

2. Տկարութեան մէջ յաղթանակ.— Տկարակազմ օրիորդ մը ըլլալով, օտար երկրի մը մէջ, օտար լեզուով ի՜նչպէս անիկա տասը մարդու զործ տեսաւ: Տարիներէ ի վեր ստամոքսի և այլ տկարութիւններու պատճառով խիստ պարզ սննդառութեամբ միայն կը գոհանայ, մինչ իր սեղանի հիւրերուն ձուկ կերակուրներ կը հրամցունին:

3. Գործադիր Հեղինակութիւն.— Ծնունդէն օժտուած է աննման ձիրքերով և իր մտադրածը անմիջապէս գործադրելու կարողութիւնով: Իր ձեռքին տակ եղողներն ալ ստիպուած են իրեն պէս գործելու: Միս Յորիւրբսնի քովէն ելլողներ ծուլութեան ախտէն չեն տառապիր:

4. Հոգեւոր ոյժ.— Անոր յաջողութեան սմինա-

մեծ գաղտնիքը սակայն հոն էր որ ան հաւատքի և աղօթքի, յուսոյ և սիրոյ կեանք մը ապրեցաւ այսքան տարիներ մեր ազգին ծառայելով, սոյն ներքին երկնային շնորհներու միջոցաւ :

«Տէրը այս հոգին և գորութիւնը տայ մեզի ամէնուս :»

Ի պատասխան այս բոլորին ծերունազարդ Յորեկեարը, ներկայ հիւրերու մէջ իր նախընտրած խոնարհ անկիւնէն ոտքի ելլելով նախ կեանքէն կարճ միջադէպ մը պատմեց որբանոցին պատմութիւններէն, և յետոյ վերջացուց .

«Առաջին տարին որ ձեր մէջ եկայ մայրս վախճանեցաւ, յետագայ տարիներու ընթացքին 5 եղբայր և 5 քոյրերս ալ ինձմէ առնուեցան և հիմա մինակ ես մնացեր եմ, բայց առանձին չեմ զգար քանի այս զաւակներս ունիմ իմ չուրջս և ձեզ իմ սիրելի բարեկամներս : Այս բոլորին համար գոհութիւն կուտամ Աստուծոյ որ զիս կարողացուց :»

Ասոր վրայ հանդէսին նախագահը Վեր. Ե. Հատիտեան ոտքի ելլելով, Սիւրբոյ և Լիբանանի, Հայ Աւետ. Եկեղեցիներու Միութեան կողմէ պատրաստուած «Գնահատանքի Յիշատակարան» մը նուիրեց մայր Ֆրիլըքսնին :

Ահաւասիկ անոր օրինակը :

ԳՆԱՀԱՏԱԳԻՐ

Միս Մ. Վ. Ֆրիլըքսնի ծննդեան 70եորդ ու Հայոց մեջ ծառայութեան 40եորդ տարեդարձին առթիւ՝ Երախագիտութեամբ կր զնահանգն իր քանկագին եւ բազմօգուտ ծառայութիւնները զոր մասուց Հայ դժբաղին, որքին ու որբեւայրիին՝ բոլորանուէր հոգիով :

Նա նեմարիս Բրիտանի մը նուիրուած կեանքով իր երեսասարդութեան 40 տարեներու հանդէսն ու հանգիստը, ուժն ու աւիւնը սիրով գոհեց տառապանքով ազգիս խելեակներուն՝ անոնց բազմապիսի ցաւեր եւ հոգեկան տառապանքներ ամօքելով՝ բարի Սամարացոյն ու այն կիներուն նման, «որոնք իրենց սացուածովը Յիսուսի ծառայութիւն կ'ընէին :»

Վարանդի Հայր՝ իր փառից տարեգրութեանցը մէջ խորին երախագիտութեամբ ու աղապասանով պիտի յիշէ անունը նաեւ Օր. Մ. Վ. Ֆրիլըքսնի իր օտար ազգի ազնիւ ու անկեղծ բարեկամաց շարքին :

«Որովհետեւ այս իմ եղբայրներես անկեղծ պրզփիլիս ըրիք՝ ինծի ըրիք :» Մասք. ԻԵ. 40

«Աստուծոյ քով մտնու ու անարատ կրօնասիրութիւնը այս ե, որբերուն ու որբեւայրիներուն տեսեալ իրենց կեղութեան ասեմ, ու անձը անարատ պահել աշխարհին :» Յակ. Ա. 27

Ի Դիմաց Սիւրիոյ եւ Լիբանանի Հայ

Աւետարանական Միութեան

Քարտուղար

Նախագահ

Ե. Ա. ԿԷՕՔԿԷՕՋԵԱՆ

Ե. Ա. ՀԱՏԻՏԵԱՆ

Իսկ «Շիրման Հօմ»-ի հայ պաշտօնեաներու կողմէն ճաշասեռեակի արծաթեայ պտղաման մը նուիրուեցաւ իրեն :

Ալեգարդ Յորեկարը այսօր 70 տարեկան է, դեռ առողջ ու կայտառ իր գործին գլուխը : Յարդ իր խնամքէն ու դատախարակութենէն օգտուած են մօտաւորապէս 2000 որբեր : Իրօք անոր գէմքին վրայ կը ցոլայ երկնային չնորհքի մը լոյսը, յիշեցնելով մեզ անցեալ դարերու սրբունիներէն մին, սրբունի Թերեզա մը, սրբունի Գլարա մը, կամ հայազգի Խոսրովանոյշ Թագունին, Աշոտ Ուղորմածի աղքատասէր, որբախնամ տիկինը :

Ի՞նչ փոյթ որ Աստուծոյ սուրբերը տարբեր երկիրներու մէջ, տարբեր պարագաներու տակ եւ տարբեր դաւանանքի տարազներով ապրած են եւ տակաւին այդպէս ալ կ'ապրին... հոն Վերը ամէնքը պիտի միանան : Մեր երկիրը, այս սեւ հողէ աշխարհը, մինչև հիմա չառ սուրբեր արտադրած է, ոմանք ծանօթ ու չառեր ալ անծանօթ... սակայն օր մը բոլորն ալ երեւան պիտի ելլեն, ինչպէս երկինքի աստղերը : Դան. ԺԲ. Յ :

Քանզի մեր հօր Փրկիչը Քրիստոս աշխարհ եկաւ. մեզի, մեղաւորներու համար իր կեանքը զոհեց, որ մենք կեանք ունենանք եւ աւելի կեանք, եթէ կ'ուզենք, սուրբ կեանքեր : Յովհ. Ժ. 20

ԱՂՕԹՔ ՄԸ

Տե՛ր Ամենակալ, Քրիստոս Աստուծ, Իշխան Սրբաց, հայեաց գութով Դոյլ, եւ շնորհեա մեզ քերել յանձնես մեզ զեւանորթին փառաւորեալ աբղղե, յաղթական Եկեղեցւոյ Վերնային, եւ քեզ փառք եւ պսիւս վայելք ընդ հօր եւ ընդ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ դարեւ ի դարս անվախճան : Ամեն :

ԱՂՕԹՔԻՆ ԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ո՛վ ամենակալ Տէր, Քրիստոս Աստուծ, Սուրբերուն Իշխանը, Քու գթութիւնովդ նայէ մեր վրայ, եւ չնորհէ որ մենք մեր անձերուն մէջ նմանող ըլլանք Քու երկնային յաղթական Եկեղեցիիդ փառաւորեալ սուրբերուն, եւ Քեզի կը վայելէ փառք եւ պատիւ, Հօր Աստուծոյ եւ Սուրբ Հոգւոյն հետ միասնաբար, հիմա եւ միշտ եւ դարեւ անվախճան : Ամէն :

Հանգչեալ վերջացաւ երգով մը եւ Վեր. Ե. Քասունիի օրհնութեան աղօթքով :

Մայր Յրիշարին
Երկրորդ սերունդ քարեկամներէն
Թ. Յ. ՊԻԻԼՊԻԻԼԵԱՆ

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0211244

43.319

Արտատպում՝

«ԶԱՐԹՕՆՔ» Օրաթերթի 8 Յուլիս 1938 թիւին